

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 1742/2022
02.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у правној ствари Република Србија – Министарство одбране, чији је заступник Војно правобранилаштво из Београда, против тужених: 1. „Lilly Drogeria“ д.о.о. из Београда, чији је пуномоћник Бранка Ђукић Обрадовић, адвокат из ..., и 2. Агенција за вођење спорова у поступку приватизације Републике Србије, ради утврђења, вредност предмета спора 1.000.000,00 евра, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3223/19 од 01.06.2022. године, у седници већа одржаној дана 02.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3223/19 од 01.06.2022. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви првотуженог и друготуженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 1418/2018 од 04.04.2019. године у ставу првом изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да суд утврди да је ништав и да не производи правно дејство Уговор о продаји друштвеног капитала бр. ...-.../...-...-.../... од 10.07.2012. године закључен између Агенције за приватизацију и првотуженог „Lilly Drogeria“ д.о.о. из Београда. У ставу другом изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да суд утврди да су резервни делови, опрема, машине, документација и алати за ремонт квачила (наоружање и војна опрема - НВО) за хеликоптер типа „Газела“, ближе описане у Спецификацији која представља саставни део тужбе, власништво тужиоца Републике Србије - Министарства одбране. У ставу трећем изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио се утврди ништавост Уговора о залози од 12.08.2016. године, који је закључен између првотуженог „Lilly Drogeria“ д.о.о. из Београда и предузећа „ДВАДЕСЕТПРВИ МАЈ“ - фабрика турбомотора и трансмисија из Београда. У ставу четвртом изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да суд обавезе првотуженог да тужиоцу преда резервне делове, опрему, машине, документацију и алате за ремонт квачила (наоружање и војна опрема - НВО) за хеликоптер типа „Газела“, ближе описане у

Спецификацији која је саставни део тужбе. У ставу петом изреке одбачена је тужба у делу у којем је тужилац тражио да суд обавезе друштво са ограниченом одговорношћу „ДВАДЕСЕТПРВИ МАЈ“ - фабрика турбомотора и трансмисија из Београда, да тужиоцу преда резервне делове, опрему, машине, документацију и алате за ремонт квачила (наоружање и војна опрема - НВО) за хеликоптер типа „Газела“, ближе описане у Спецификацији која је саставни део тужбе. У ставу шестом изреке обавезан је тужилац да накнади трошкове парничног поступка првотуженом у износу од 462.780,00 динара, док је у ставу седмом изреке обавезан тужилац да накнади трошкове парничног поступка друготуженом у износу од 195.780,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 3223/19 од 01.06.2022. године, одбијена је жалба тужиоца као неоснована и потврђена је пресуда Привредног суда П П 1418/2018 од 04.04.2019. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због погрешне примене материјалног права и битних повреда одредаба парничног поступка.

Првотужени и друготужени су дали одговоре на ревизију и предложили да Врховни касациони суд одбије ревизију као неосновану. Трошкове ревизијског поступка су опредељено тражили.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских разлога прописаних одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је одлучио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Указивање ревидента да је изрека побијане пресуде неразумљива, противуречна сама себи и разлозима пресуде, представља позивање на битну повреду поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗППа, из којих разлога се ревизија не може изјавити. Такође, без утицаја на правилност побијане одлуке је позивање тужиоца да је првостепени суд неоправдано одбио предлог за проширење тужбе и спајања парнице са парницом која се води у предмету Привредног суда у Београду 28 П 2/19, из разлога што се ради о процесним решењима којима се управља парничним поступком, те како се не ради о радњама другостепеног суда, то није могуће указивати на евентуалне битне повреде поступка из члана 374. став 1. ЗПП-а учињене пред првостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, у делу захтева за утврђење ништавости Уговора о продаји друштвеног капитала од 10.07.2012. године закљученог између Агенције за приватизацију и првотуженог „Lilly Drogeria“ д.о.о. из Београда, првостепени суд је утврдио да је наведеним уговором извршена приватизација привредног друштва „21. мај – Фабрика турбомотора и трансмисија“ доо из Београда, који уговор је закључен у складу са Законом о приватизацији („Сл. гласник РС“, бр. 38/2001, 18/2003, 45/2005, 123/2007, 123/2007 - др. закон и 30/2010 - др. закон). Према становишту првостепеног суда, не стоје разлози ништавости које је истакао тужилац у тужби, а који се тичу непостојања сагласности Министарства одбране за закључење Уговора о продаји друштвеног капитала, а која је према оцени тужиоца морала постојати у складу са одредбом члана 15. Закона о производњи и промету наоружања и

војне опреме који је био важећи у моменту закључења Уговора о продаји друштвеног капитала. Образложење је првостепеног суда да спровођење поступка приватизације не спада у случајеве за које је предвиђена сагласност министарства одбране из члана 15. Закона о производњи и промету наоружања и војне опреме јер приватизацијом само долази до промене облика власничког капитала и приватизацијом се не дира у правни субјективитет приватизованог друштва, јер субјект приватизације након спроведеног приватизационог поступка наставља да постоји, не мења делатност нити врши статусну промену, бар за време имплементације уговора о продаји капитала. Према налажењу првостепеног суда, сви интереси министарства одбране на које је могла утицати приватизација друштва „21. Мај“ узети су у обзир приликом закључења Уговора о продаји капитала, будући да је првотужени, као купац, уговором преузео обавезу да у погледу имовине за коју је заинтересовано министарство одбране, са овим органом започне преговоре у року од 3 месеца од дана потписивања уговора (тачка 6.7. Уговора). Даље је утврђено да је тужени са министарством одбране започео преговоре у вези са опремом и деловима које тужилац потражује у овом поступку, а евентуално неиспуњење ове обавезе на шта указује тужилац, може бити разлог за раскид уговора, а не за његову ништавост. Првостепени суд је из изведених доказа утврдио да је Министарство привреде кроз обавештење од 15.09.2016. године и формално потврдило да је првотужени поступио у складу са тачком 6.7. Уговора, те је констатовано да су истекли рокови за испуњење уговорних обавеза, због чега Министарство нема даљих законских и уговорних овлашћења и надлежности у смислу обављања послова контроле извршења уговора. Првостепени суд на основу наведеног констатује да је поступак приватизације у потпуности спроведен у складу са законом, због чега је одбијен захтев за утврђење ништавости Уговора о продаји друштвеног капитала бр. ...-...-...-...-... од 10.07.2012. године закључен између Агенције за приватизацију и првотуженог.

Првостепени суд је даље ценио основаност тужбеног захтева којим је тужилац тражио утврђење права својине на резервним деловима, опреми, машинама, документацији и алатима за ремонт квачила за хеликоптер типа „Газела“ ближе описане у Спецификацији која је приложена уз тужбу, и утврдио да овај захтев није основан. Ово из разлога што је према налажању првостепеног суда, у овом делу основан приговор недостатка пасивне легитимације који је истакао првотужени. Првостепени су је пошао од тужбених навода из којих произлази да је предузеће „21. Мај“ као кооперант учествовало у реализацији Уговора о лиценци и кооперацији бр. ...-...-...-...-... који се односи на хеликоптер SA 342 1 GAZELLE, а који закључен између Савезног министарства одбране и предузећа „АА“ из Наведено друштво је вршило ремонт квачила на хеликоптерима типа „Газела“, и у том свом раду користило делове, опрему, машине, документацију и алате која тужилац потражује у овом поступку. Стога првостепени суд закључује да је тужбени захтев за утврђење права својине морао бити усмерен против лица које се такође легитимише као власник предметне опреме, а не према првотуженом који је купио капитал друштва „21. Мај“, на који начин није постао и власник имовине овог друштва. У прилог наведеном ставу првостепени суд наводи да првотужени јесте на основу Уговора о залози на покретним стварима од 12.08.2016. године постао заложни поверилац друштва „21. Мај“ које је као залогодавац заложило делом и опрему коју тужилац потражује у овом поступку. Међутим, наведена чињеница само потврђује став да се управо друштво „21. Мај“ легитимише као власник спорне опреме, због чега првостепени суд закључује да првотужени није пасивно легитимисан поводом тужбеног захтева за утврђење права својине.

Када се ради о захтеву за утврђење ништавости Уговора о залози који је закључен између првотуженог и друштва „21. Мај“ дана 12.08.2016. године и Анекса овог уговора од 02.09.2016. године, према ставу првостепеног суда исти је неоснован из разлога што тужилац није тужбом обухватио и друштво „21. Мај“ доо из Београда, већ само првотуженог. Наведени став првостепени суд заснива на материјалноправном јединству уговорних страна у поступку утврђења ништавости уговора који су закључили, што их због природе правног односа чини нужним супарничарима у смислу члана 211. став 1. Закона о парничном поступку, због чега је првостепени суд применом одредбе члана 211. став 2. Закона о парничном поступку, одбио тужбени захтев за утврђење ништавости Уговора о залози и Анекса овог уговора.

Даље је првостепени суд утврдио да тужбени захтев којим је тужилац тражио да суд обавезе првотуженог и друштво „21. Мај“ доо из Београда да тужиоцу предају резервне делове, опрему, машине, документацију и алате за ремонт квачила за хеликоптер типа „Газела“, ближе описане у Спецификацији која је саставни део тужбе, није основан у односу на првотуженог. Ово из разлога што тужилац није доказао своје право својине или друго право које га овлашћује да од првотуженог потражује предају предметне опреме. Наведено важи за случај да је предметна опрема неспорно у поседу првотуженог, али и наведена чињеница према оцени првостепеног суда није доказана од стране тужиоца, из разлога што је према последњем стању ствари предметна опрема била у државини друштва „21. Мај“ које је и вршило ремонт квачила на хеликоптеру типа „Газела“. Када се ради о захтеву тужиоца да му друштво „21. Мај“ преда опрему из Спецификације која је приложена, према становишту првостепеног суда тужба је у овом делу недозвољена, јер тужилац захтева чинидбу од лица које није странка у овој парници. Тужилац није тужбом обухватио друштво „21. Мај“, а захтева да му ово друштво преда предметну опрему, што представља недостатак због којег се не може мериторно одлучити о захтеву тужиоца у наведеном делу, због чега је суд применом члана 294. Закона о парничном поступку у том делу тужба одбачена.

Привредни апелациони суд је прихватио дате разлоге првостепеног суда и закључио да је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд правилно применио материјално право на основу ког је донео пресуду.

Ревидент не прихвата изнето становиште нижестепених судова. У ревизији посебно указује да је уговор о продаји друштвеног капитала закључен противно принудним прописима јер није било сагласности Министарства одбране сходно члану 15. Зкона о производњи и промету наоружања и војне опреме, те да је било неопходно окончати преговоре у вези са опремом и деловима које тужилац потражује у овом поступку, а не само отпочети их.

Ревизија тужиоца није основана. Нижестепени судови су на утврђено чињенично стање правилно применили материјално право на основу ког су одбили тужбене захтеве.

Наиме, правилно су нижестепени судови оценили да није основан тужбени захтев за утврђење ништавости Уговора о продаји друштвеног капитала бр. 1-419/12-348-3/01 од 10.07.2012. године закључен између Агенције за приватизацију и првотуженог „Lilly Drogeria“ д.о.о. из Београда. Наведеним уговором извршена је продаја друштвеног капитала у привредном друштву „21. мај – Фабрика турбомотора и

трансмисија“ доо из Београда, а према налажењу нижестепених судова, уговор је закључен у складу са императивним прописима којима је уређен поступак приватизације (Закон о приватизацији - „Сл. гласник РС“, бр. 38/2001 ... 30/2010 - др. закон). Нижестепени судови су посебно ценили постојање узрока ништавости на који је тужилац указивао и закључили да уговор о приватизацији није закључен супротно члану 15. Закона о производњи и промету наоружања и војне опреме. Супротно ревизијским наводима, на правилност наведеног става указују и уговорне одредбе из приватизационог уговора којима је предвиђена обавеза првотуженог као купца капитала, да са Министарством одбране отпочне преговоре око наоружања и војне опреме за које је заинтересовано ово министарство, на који начин је и надлежно Министарству узело учешће у спровођењу наведеног уговора. Међутим, чињенична тврдња тужиоца да преговори нису окончани, те да није постигнут споразум о преузимању војне опреме, не утиче на пуноважност самог уговора о продаји друштвеног капитала, имајући у виду да се ради о акту извршења самог уговора, што представља евентуални разлог за његов раскид како то правилно налазе нижестепени судови. Међутим, овде је од значаја чињеница да је Министарство привреде кроз обавештење од 15.09.2016. године и формално потврдило да је првотужени поступио у складу са тачком 6.7. Уговора (отпочињање преговора око предметне војне опреме), те је констатовано да су истекли рокови за испуњење уговорних обавеза, због чега Министарство нема даљих законских и уговорних овлашћења и надлежности у смислу обављања послова контроле извршења уговора. Тиме престаје дилема око питања извршења приватизационог уговора, јер указивање тужиоца у ревизији да је требало окончати преговоре, а не само отпочети их, нема утемељење у изведеним доказима, нарочито наведеном Обавештењу надлежног министарства.

Даље, правилно су нижестепени судови применили материјално право на основу ког су одбили тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да су резервни делови, опрема, машине, документација и алати за ремонт квачила (наоружање и војна опрема - НВО) за хеликоптер типа „Газела“, ближе описане у Спецификацији која представља саставни део тужбе, власништво тужиоца. Захтев за утврђење права својине на покретним стварима мора бити усмерен против лица које се према држању или начину коришћења ствари претпоставља као њен власник. У конкретном случају, из тужбених навода произлази да је наведена опрема била у поседу приватизационог субјекта, друштва „21. Мај“, а не код првотуженог који је купац капитала (не конкретне имовине), па је стога правилна одлука нижестепених судова којом су одбили тужбени захтев у наведеном делу, које разлоге прихвата и ревизијски суд.

Такође, правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев за утврђење ништавости уговора о залози који су закључили првотужени и друштво „21. Мај“. Ово из разлога што због природе правног односа морају да се обухвате сва лица која су учесници материјалноправног односа, дакле укључујући и сауговорача првотуженог – друштво „21. Мај“, што предметном тужбом није учињено. Стога су нижестепени судови правилно применили одредбу члана 211. став 2. Закона о парничном поступку на основу које су због непотпуне пасивне легитимација одбили тужбени захтев у овом делу.

У преосталом делу побијане одлуке којом је одбијен захтев да првотужени преда тужиоцу војну опрему побројану у Спецификацији која је саставни део тужбе, као и у делу којим је одбачена тужба у делу захтева да друштво „21. Мај“ преда

тужиоцу предметну војну опрему, Врховни касациони суд прихвата дате разлоге нижестепених судова, без потребе за понављањем, нарочито код чињенице да тужилац у ревизији посебно не указује на недостатке побијане пресуде у овом делу.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози о којима суд води рачуна по службеној дужности, Врховни касациони суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку донео одлуку као у изреци.

Врховни касациони суд је у складу са одредбом члана 154. став 1. ЗПП-а одбио захтев првотуженог и друготуженог за накнаду трошкова ревизијског поступка, имајући у виду да трошкови настали поводом одговора на ревизију не спадају у нужне и потребне трошкове ради одличивања о ревизији.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић